

SHREE VASISHTHA VIDHYALAYA

Gujarati 2nd Language 2026-27

Name: - Rodhika M Balaha

Std.: - V - A

Roll No.: - 31

Revision Worksheet No. TA1-20

Date: - 28/9/26

ગદ્યાશ

છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ મહાન અને પરાક્રમી રાજા હતા. તેમનો જન્મ 19 ફેબ્રુઆરી 1630 ના રોજ શિવનેરી જિલ્લામાં થયો હતો. તેમના પિતા નું નામ શાહજી ભોસલે હતું. તેમની માતાનું નામ જીજાબાઈ હતું. જીજાબાઈએ શિવાજી મહારાજની ઉત્તમ સંસ્કારો આપ્યા હતા. શિવાજી મહારાજ એ સ્વરાજ્ય સ્થાપવાનું જોયું હતું. તેમણે નાની ઉંમરે જ તોરણા કિલ્લો જીત્યો હતો. તેઓ પોતાની પ્રજાને ખૂબ પ્રેમ કરતા હતા. તેઓ સ્ત્રીઓ નું સન્માન કરતા હતા. 1674 માં રાયગઢ ખાતે તેમનો રાજ્યાભિષેક થયો હતો. શિવાજી મહારાજ નું જીવન આપણને સાહસ, શિસ્ત અને દેશપ્રેમની પ્રેરણા આપે છે.

પ્ર-૧ અ) ઉપરના ગદ્યાશ પરથી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧) શિવાજી મહારાજનો જન્મ ક્યાં થયો હતો?

શિવાજી મહારાજનો જન્મ શિવનેરી જિલ્લામાં થયો હતો.

૨) શિવાજી મહારાજને ઉત્તમ સંસ્કારો કોણે આપ્યા હતા?

જીજાબાઈએ શિવાજી મહારાજની ઉત્તમ સંસ્કારો આપ્યા હતા.

ખ) ખાલી જગ્યા પૂરો.

૧) શિવાજી મહારાજે ~~સ્વરાજ્ય~~ સ્થાપવાનું સ્વપ્ન જોયું હતું.

૨) શિવાજી મહારાજે નાની ઉંમરે ~~તોરણા~~ કિલ્લો જીત્યો હતો.

૩) 1674 માં રાયગઢ ખાતે તેમનો ~~રાજ્યાભિષેક~~ થયો હતો.

પ્ર-૨ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧) તરણેતરનો મેળો ક્યારે યોજાય છે?

ક) ઓગસ્ટમાં

ખ) શ્રાવણી પૂનમે

✓ ગ) ભાદરવા સુદ ચોથ

૨) કાનુડાએ શેની મટકી ફોડી નાખી?

✓ ક) ગીરસની

ખ) દૂધની

ગ) દહીંની

૩) ચેતક કયા ઝાડ નીચે પડી ગયો હતો?

ક) લીમડો

✓ ખ) આંબલી

ગ) વડ

૪) રાણાજીને આ ઘોડો કયા રાજ્યમાંથી પ્રાપ્ત થયેલો હતો?

ક) રાજસ્થાન

ખ) મહારાષ્ટ્ર

✓ ગ) ગુજરાત

પ્ર-૩ કૌંસમાં આપેલા શબ્દોનો ઉપયોગ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.

(છત્રી, હલ્દીદાહી, રામકૃષ્ણ, બાબકો)

૧) અમે ભારતમાતાના ~~બાળકો~~ રે.

૨) કુંવારા યુવાનો પોતપોતાની ~~છત્રી~~ નીચે બેઠા હોય છે.

૩) ચેતકની સમાધિ આજે પણ ~~હલ્દીદાહી~~ છે.

૪) કવિતામાં ~~રામકૃષ્ણ~~ ની ભોમકા જણાવી છે.

પ્ર-૪ નીચેના વાક્યો ખરા (✓) છે કે ખોટા (x) તે જણાવો.

૧) લંગડા માટે આપણે વાયડું શબ્દ કહીએ છીએ

(X)

૨) આપણે આપણી ભૂમિને શત..શત.. વંદન કરવા જોઈએ.

(✓)

૩) કુંડમાં નર્મદા નદી પ્રગટ થાય છે

(X)

૪) તરણેતરના મેળામાં કાઠિયાવાડની સંસ્કૃતિ માણવા માટે શ્રેષ્ઠ છે

(✓)

પ્ર-૫ પાઠને આધારે એક વાક્યમાં જવાબ લખો.

૧) અત્યારે તરણેતરના મેળાનું આયોજન કોણ કરે છે?

અત્યારે તરણેતરના મેળાનું આયોજન ગ્રામ પંચાયત કરે છે.

૨) પ્રથમ વખત રાજાએ ચેતકને ક્યાં નિહાળ્યો?

પ્રથમ વખત રાજાએ ચેતકને પોતાના મહેલમાં એક લેખારી પાસે નિહાળ્યો.

૩) ગોપીઓ જશોદામાને શી ફરિયાદ કરે છે?

ગોપીઓ ફરિયાદ કરે છે કે રાજા કેટલું અહન કરીને નગરમાં રહેતા

મંડવપણ થાય છે.

પ્ર-૬ બે-ત્રણ વાક્યમાં પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧) મહારાણા પ્રતાપને ચેતક ધોડી કેમ પસંદ હતી?

કારણ કે ચેતક ધોડી મહાપરાક્રમી, ઊંચી છલાંગ મારનાર અને ખૂબ મજબૂત હતી માટે મહારાણા પ્રતાપને ચેતક ધોડી પસંદ હતી.

૨) તરણેતરનો મેળો ક્યાં યોજાય છે?

તરણેતરનો મેળો સુરેન્દ્રનગર જુલવાળા ધાન પાસે આપેલા નાના ગામ તરણેતર ના ભગવાન શિવના મંદિર પાસે યોજાય છે.

પ્ર-૭ નીચેની સંખ્યાને શબ્દોમાં લખો.

૧) ૪૫ - પચાસ

૨) ૫૦ - પચાસ

૩) ૪૨ - ચૌતાળીસ

પ્ર-૮ નીચેની સંખ્યાને અંકમાં લખો.

૧) ચાળીસ - ૪૦

૨) અગિયાર - ૧૧

૩) પચીસ - ૨૫

પ્ર-૯ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી સમાનાર્થી શબ્દો લખો.

૧) ઘર - મકાન (મકાન, માલિક)

૩) પુસ્તક - ચીપડી (ચોપડી, પેપર)

૨) આનંદ - ખુશી (હાસ્ય, ખુશી)

૪) ગુસ્સો - ક્રોધ (પ્રેમ, ક્રોધ)

પ્ર-૧૦ જોડણી સુધારો.

૧) યોગષક્તિ - યોગશક્તિ ૨) પ્રકાસ - પ્રકાશ

૩) મંદીર - મંદિર

પ્ર-૧૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી વિરોધી શબ્દ લખો.

(કાયદો, દૂર, જલક, અનિયમિત)

૧) નિયમિત x અનિયમિત

૩) બહાદુર x ડાહ્ય

૨) આવક x જલક

૪) નજીક x દૂર

પ્ર-૧૨ નીચેના વાક્યો માંથી સર્વનામ શોધી લખો.

૧) આપણે હંમેશા સત્ય બોલવું જોઈએ. આપણે

૨) તે સુંદર ચિત્ર બનાવે છે. તે

૩) તમે આજે શું જમ્યા. તમને

૪) અમે કાલે મામાના ઘરે જઈશું. અમે

પ્ર-૧૩ જાતિ ઓળખો (નર જાતિ, નારી જાતિ, નાન્યતર જાતિ)

૧) માણસ - નર જાતિ

૨) હવા - નારી જાતિ

૩) લોહી - નાન્યતર જાતિ

પ્ર-૧૪ જાતિ બદલો.

૧) સિંહ - સિંહણ

૨) કાકા - કાકી

૩) ચકલી - ચકલી